

l é m u obnovení manželského společenství a že nešlo snad jen o dočasné poskytnutí jen přístřeší odpůrkyně v bytě žadatelově (t. j. v žadatelem obývané kuchyni), neb o pouhé přijetí její do společné domácnosti žadatelovy tak říkajíc »na zkoušku« (srov. č. 13943 Sb. n. s.), jak se to žadatel snaží vyličiti.

Vychází zejména z toho, že přezvědník Antonín P., žadatelův bratr, udal, že žadatel přijal odpůrkyni na domluvy matčiny, že to s ní není tak zlé, že by manželé mohli zase žítí pospolu, a že další přezvědník Jindřich P., druhý bratr žadatelův, osvědčil, že žadatel chtěl, aby odpůrkyně mu udržovala v bytě pořádek a starala se o domácnost. Je to zřejmo i z výpovědi samého žadatele, že dával odpůrkyni »nějaké peníze« na domácnost, a že ona později přispívala nějakou částkou na činži.

Také okolnost osvědčená přezvědníkem Antonínem Š., že odpůrkyně žadateli dokonce poroučela, aby v bytě zametl a umyl nádobí, svědčí o tom, že nešlo snad u ní jen o pouhé prekaristické užívání bytu žadatelova, nýbrž že mezi oběma manželými byly vztahy ukazující na skutečné obnovení jejich manželské pospolitosti. Nerozhoduje, že nedošlo snad při tom mezi nimi k obnovení tělesných styků (srov. rozh. č. 842 Sb. n. s.). Že šlo po soudním rozvodu o úmysl stran směřující k trvalému návratu do manželského společenství, jest — nehledíc na to, že se strany přihlásily ohlašovacím lístkem k pobytu v K. čp. 478 dnem 30. září 1930 na společné přihlášce — viděti i z toho, co udal sám žadatel při svém výslechu, že totiž oba manželé byli mezi r. 1927 až 1929, tedy před soudním rozvodem již třikráte »od sebe«, a plyne to jasně i z dlouhé doby jejich posledního společného tříletého bydlení ve svrchu uvedeném bytě.

Tímto úmyslem směřujícím k trvalému obnovení manželského společenství a přijetím odpůrkyně do bytu a domácnosti žadatelovy byly byly právní následky a účinky rozvodu ze dne 15. října 1929 úplně odstraněny, aniž bylo snad k tomu zapotřebí, jak to výslovně uvádí prvý soud, soudního oznámení manželů o opětném spojení podle § 110 obč. zák. (viz plenární usnesení č. 7622 a 320 a rozhodnutí Sb. n. s. č. 16372).

Že došlo snad později mezi manželými k neshodám a různicím po případě k naprostému jejich odcizení a manželskému rozvratu, není rozhodující, neboť tím nemohly právní následky rozvodového rozsudku jednou své účinnosti pozbyvšího opět oživnouti.

Nemůže se proto žadatel domáhati na základě rozvodového rozsudku, jehož následky pominuly obnovením manželského společenství, povolení manželské rozluky podle § 17 rozl. zák.

Čís. 16769.

K pojmu podnikatele provozu (§ 1, odst. 3, zák. č. 162/1908 ř. z.).

Jestliže podnikatel hromadných zájezdů motorovými vozidly (autokary) přijal objednávku zájezdu (osobní dopravy) a přenesl, ponechav

si část úplaty, provedení dopravy na třetí osobu, která dala vlastní motorové vozidlo, řidiče a pohonné látky, aniž o tom byli účastníci zájezdu uvědoměni, jsou jak podnikatel, tak ona třetí osoba spoluprovozovateli jízdy a odpovídají oba rukou společnou a nedílnou za škodu, vzniklou provozem motorovým vozidlem účastníkům zájezdu.

(Rozh. ze dne 2. března 1938, Rv I 2662/36.)

Žalobkyně, která se dne 13. května 1934 zúčastnila společně s jinými účastníky zájezdu autokarem do K. V., kterýžto zájezd ujednal v zastoupení účastníků Jaroslav Ch. se žalovanými J. podniky pro automobilovou dopravu, utrpěla při jízdě úraz. Žalované podniky pověřily bez vědomí účastníků zájezdu provedením jízdy spolužalovaného Vojtěcha Z., který dal k tomu účelu svůj autokar, řidiče a pohonné látky, Tvrdíc, že úraz byl zaviněn rychlou a neopatrnou jízdou řidiče, domáhá se žalobkyně na obou žalovaných zaplacení 5.903 Kč s přísl. z důvodu náhrady škody. Žalobní nárok uznaly důvodem po právu soudy všech tří stolic, nejvyšší soud z těchto

důvodů:

K dovolání žalovaného Vojtěcha Z.

Po právní stránce (§ 503 č. 4 c. ř. s.) marně dovozuje dovolatel, že tím, že ujednal se žalovanými J. podniky smlouvu o propůjčení vozidla a že vozidlo na místo určené přistavil, přestal býti pánem vozby, a že tedy není podle ustanovení § 1, odst. 3, autom. zák. odpovědný. Neboť nebylo dokázáno, že dovolatel pronajal svůj autobus i s řidičem spolužalovaným J. podnikům za pevnou úplatu 1.200 Kč a že tedy tyto podniky disponovaly s jeho autobusem, jak to dovolatel v dovolání tvrdí, a důsledkem toho bez náležitého skutkového podkladu dovozuje, že přestal býti pánem vozby a že jím byly výhradně J. podniky. Podle zjištěného stavu věci poskytl dovolatel na základě ujednání s Františkem S. jakožto zástupcem J. podniků k provedení zájezdu do K. V. svůj autobus s řidičem za úplatu, dodal pohonné látky, vyslal autobus s řidičem na ujednané stanoviště a byl povinen jakožto autodopravce přihlásiti jízdu u poplatkového úřadu. Již v rozhodnutí č. 9702 Sb. n. s., na něž se odkazuje, bylo vyloženo, že podle § 1, odst. 3, zák. o silostrojích jest majitel silostroje zproštěn povinností k náhradě škody z provozu silostroje jen tehdy, byl-li silostroj v době škodné události přenechán někomu jinému na základě pevného smluvního poměru k provozu na jeho vlastní účet a nebezpečí, takže majitelem silostroje byl celý provoz přenesen na tuto jinou osobu. Jen za toho předpokladu se tato jiná osoba stala sama vozebním podnikatelem a majitele silostroje nestíhají pak následky a nebezpečí provozu, ale také mu nepřipadají z něho užítky. Ale v souzeném případě podle zjištěného stavu věci tomu tak nebylo, neboť žalovaný Vojtěch Z. jako

majitel autobusu nepřenechal svůj autobus J. podnikům k provozu výhradně jen na jejich vlastní účet a nebezpečství, takže celý provoz nebyl na J. podniky přenesen a ty se nestaly při nešťastné jízdě výhradním vozebním podnikatelem. Ze zjištěného ujednání plyne zřejmě, že se smluvní oprávnění žalovaného Vojtěcha Z. jako majitele autobusu a jemu odpovídající smluvní povinnost spolužalovaných J. podniků neshoduje s pojmem výhradního podnikatele provozu. Jde tu zřejmě u obou žalovaných o spoluprovodovatele jízdy, jak bude ještě blíže odůvodněno.

K dovolání spolužalovaných J. podniků.

Co se týká otázky odpovědnosti spolužalovaných J. podniků, jest neodůvodněna jejich výtká, že prý odvolací soud neuvážil, že »dovolatele od objednávky sami ustoupili a odevzdali provedení zájezdu Vojtěchu Z., že Vojtěch Z. se uvolil zájezd provést jako samostatný podnikatel, že účastníci zájezdu byli o tom zpraveni a projevíli souhlas se změnou provozního podnikatele a že tím dovolatele ze smluvního závazku propustili«. Takový skutkový děj nebyl nižšími soudy zjištěn. Naopak bylo zjištěno, že Jaroslav Ch. jako zástupce členů P. o. č. n.-s. v B. ujednal s Františkem S. jakožto zástupcem J. podniků zájezd do K. V. a zpět za sjednané přepravné 1.350 Kč, že záloha 200 Kč byla Jaroslavem Ch. zapravena, že se účastníkům jízdy nikdo nezmínil o tom, že vůz je Z-ův, že nepatří J. podnikům a že provedení přepravy (zájezdu) převzal Z. Nižší soudy vycházejíce z tohoto skutkové zjištění, správně usoudily, že tu šlo o dvoustrannou smlouvu o přepravě, uzavřenou mezi zástupcem členů řečené organizace a zástupcem žalovaných J. podniků, kterou tyto podniky nemohly beze všeho jednostranně zrušiti. A že k zrušení této smlouvy nedošlo, jest zřejmé z toho, že o změně podnikatele provozu nebylo účastníkům zájezdu nic řečeno, že účastníci jízdy nevěděli nic o tom, že provedení zájezdu převzal Vojtěch Z., a konečně i z toho, že žalované podniky si částku 200 Kč jakožto ujednanou zálohu (nebo, jak ony tvrdí, jako »provisi«) ponechaly. Ze zjištěného stavu věci je tedy zřejmé, že mezi žalovaným Vojtěchem Z. a spolužalovanými podniky došlo k úmluvě o provedení zájezdu bez vědomosti účastníků zájezdu (žalobců), kteří o ujednání mezi žalovanými neměli tušení, a proto také nemohli souhlasiti se zrušením ujednané přepravní smlouvy. Ze zjištěného stavu věci však také vyplývá, že žalované J. podniky smlouvu o přepravě, sjednanou se zástupcem účastníků zájezdu (žalobců), plnily za pomoci Vojtěcha Z., který za tím účelem dodal za úplatu autobus, řidiče a pohonné látky, takže provedly zájezd společně s ním na společný účet a nebezpečství, ponechavše si částku 200 Kč jakožto ujednanou zálohu nebo provisi. Provoz byl tedy podle zjištěného stavu věci v době úrazu vykonáván v hospodářském zájmu obou žalovaných a nelze nikoho z obou žalovaných pokládati za výhradního provozovatele jízdy, nýbrž jde u obou žalovaných o spoluprovodovatele jízdy, kteří odpovídají podle odst. 3

a 6 § 1 autom. zák. rukou společnou a nedílnou. Posuzuje-li se věc s vyloženého právního hlediska, netřeba se obíratí vývody dovolání, pokud brojí proti názoru odvolacího soudu, že J. podniky odpovídají podle §§ 1313 a) a 1302 obč. zák.

Čís. 16770.

Principál není ani občanskoprávně zavázán z úvěru poskytnutého na základě směnek podepsaných za něho jen jeho kolektivním prokuristou samým, jestliže jednání kolektivního prokuristy dodatečně neschválil ani nedostal zapůjčenou valutu, a to ani tehdy, když právní zástupce pověřený principálem k opovědi kolektivního prokuristy u obchodního rejstříku prohlásil bez zvláštního zmocnění principálova vůči zapůjčitelu, že jest prokuristu pokládati za samostatného prokuristu.

(Rozh. ze dne 2. března 1938, Rv I 261/37.)

Proti žalobě, již se žalující firma G., obchodní akciová společnost v P., domáhala na žalované veřejné obchodní společnosti firmě »Závody M. M. ve F.« zaplacení 30.000 Kč s přísl., které podle tvrzení žalující firmy zapůjčila, přijavši k eskomptu 3 směnky po 10.000 Kč, vystavené pod firmou žalované a akceptované Josefem G. a Josefem K., jimž vyplatila pro žalovanou 30.000 Kč, namítla žalovaná, že Josef K. byl úředníkem prodejny žalované firmy v P., že v této vlastnosti nebyl oprávněn zastupovati a znamenati žalovanou společnost, že podáním ze 24. října 1934 opověděla žalovaná k zápisu do obchodního rejstříku pražskou pobočku a kolektivní prokuru Josefa K., která jej opravňovala k zastupování a znamenání žalované výhradně jen s jedním z veřejných společníků, že však zápis ten nebyl proveden, a samostatnou prokuru žalovaná Josefu K. nikdy neudělila, konečně že směnečnou valutu neobdržela. Soud první stolice uznal podle žaloby. Důvody: Úvěrové jednání, z něhož je žalováno, bylo vedeno za tím účelem, aby mohla býti zřízena prodejna žalované v P. Byl tudíž Josef K. ve smyslu čl. 42 obch. zák. zmocněn k uzavření úvěrového jednání, o něž jde. Podle názoru soudu však žalobkyně plným právem pokládala Josefa K. za zmocněnce ve smyslu § 47 obch. zák. k uzavření úvěru u žalující firmy. Podle čl. 47, odst. 2, obch. zák. jest obchodní zmocněnec oprávněn k uzavření závazků směnečných, k přijímání zápůjček a vedení sporů jen, bylo-li mu takové oprávnění uděleno. Ustanovení to nepředpisuje, aby bylo zmocněnci dáno oprávnění k určitému převzetí závazků, tedy v souzeném případě k uzavření úvěru u žalobkyně ve výši 60.000 Kč, nýbrž stačí, aby bylo dáno takové zvláštní oprávnění všeobecně k uzavírání závazků směnečných, k přijímání zápůjček a pod. V souzeném případě jde o obchodní úvěr, který byl povolen žalované a utvrzen směnkami. Tím, že na dotaz byla jí dána odpověď právním zástupcem